

Projekteringsanvisning Solceller

FÖR PROJEKTÖRER OCH ENTREPRENÖRER
UTGÅVA 3
10 MARS 2020
18 SIDOR

Läs detta först – viktig information

För att skapa bestående värden i SISAB:s fastigheter ska projekteringsanvisningarna alltid användas.

SISAB:s projekteringsanvisningar är till för att klarlägga de krav som bolaget ställer som komplement till myndighetskrav och branschregler vid om- och nybyggnation samt i förvaltning. PBL, BBR, AFS och AMA med RA m.m. gäller alltid.

Vilka delar av projekteringsanvisningarna som ska ingå beror av projektets anläggningsdelar och omfattning. Detta klargörs i tillämpliga delar i varje projekt av den på SISAB som har projektansvar, det vill säga projektansvarig eller förvaltare. Den som har ansvar för projektet är också ansvarig för att projekteringsanvisningarna följs.

Genom att använda SISAB:s projekteringsanvisningar bidrar man till att skapa värde för en långsiktig fastighetsförvaltning. För att tillsammans även kunna förbättra och utveckla projekteringsanvisningarna ska projekten leverera avsteg och synpunkter. Använd formuläret som finns på SISAB:s hemsida för avsteg och synpunkter.

Alla avsteg från projekteringsanvisningarna ska beslutas av SISAB:s projektansvarig i samråd med SISAB:s ansvarige för respektive anvisning.

SISAB arbetar med ständiga förbättringar ur ett hållbarhetsperspektiv för att minska miljöbelastningen och erbjuda stadens skolor och förskolor sunda lärmiljöer.

Miljö- och fuktkrav är inarbetade i respektive anvisning. Projekteringsanvisning Miljö och Projekteringsanvisning Fuktsäkerhet anger dessutom övergripande miljö- och fuktkrav. SISAB ställer särskilda krav på miljökontroll och dokumentation av produkter, vilket hanteras med hjälp av Byggsvarubedömningen (BVB). Använd den manual som finns på SISAB:s hemsida.

Vid nyproduktion ska byggnaderna miljöcertifieras, i systemet Miljöbyggnad, nivå Silver. SISAB:s projekteringsanvisningar gäller parallellt med Miljöbyggnads krav. I de fall SISAB ställer högre eller andra krav än systemet Miljöbyggnad är det SISAB:s krav som gäller.

Projektavdelningen, enheten för Projektutveckling, är ansvarig för att SISAB:s projekteringsanvisningar utvärderas och uppdateras

Innehåll

Läs detta först – viktig information	1
Inledning	3
Miljöbyggnad	3
Att tänka på	4
Allmänt	4
Standarder	5
System och funktion	6
Kommunikation, mätning och loggning	11
Brandskydd	12
Provning	13
Märkning och skyltning	14
Dokumentation	16
Service	17

Senaste revidering markeras med vertikal linje i vänstermarginalen.

Inledning

Vi ser och tror på en utveckling där alla anställda på SISAB, såväl som externa samarbetspartners, arbetar utifrån SISAB:s gemensamma värdegrunder. Dessa är engagemang, affärsmässighet och ansvar. Vår ambition är vidare att de beslut vi fattar om förändringar av våra fastigheter ska utgå ifrån investeringarnas livstidskostnader.

SISAB har som ett komplement till dessa projekteringsanvisningar utarbetat Goda exempel. SISAB:s Goda exempel lyfter fram rekommenderade lösningar, rutiner och arbetssätt. I varje projekt kan beslut tas att SISAB:s Goda exempel ska anta samma status som anvisningarna.

SISAB:s krav på brandskyddsåtgärder är inarbetade i denna anvisning och delar av dem finns i Projekteringsanvisning Brandskydd. Se även krav i Projekteringsanvisning El-telesystem. SISAB:s projekteringsanvisningar följer strukturen i RA och AMA EL, utan BSAB-koder.

Syfte

Denna projekteringsanvisning ska ligga till grund för projektering vid installation av solceller i SISAB:s fastigheter. Den gäller även för entreprenörer som arbetar åt SISAB.

Miljöbyggnad

SISAB certifierar all nyproduktion enligt Sweden Green Building Council:s system Miljöbyggnad, totalbetyg SILVER. I vissa fall innebär Miljöbyggnads kriterier nya eller högre krav jämfört med SISAB:s anvisningar. T.ex. kan det ställas särskilda krav på beräkning och uppföljning. Kraven beror på vilken nivå (BRONS, SILVER, GULD) som valts för respektive indikator och vilken kriterieversion man arbetar med. Mer information om Miljöbyggnads kriterier och indikatorer finns på SGBC:s hemsida.

De indikatorer som denna anvisning främst berör är:

3. Energianvändning
4. Andel förnybar energi

Betyg för respektive indikator framgår av SISAB:s betygsverktyg som ingår i projekteringsanvisning MiljöSe även SISAB:s Goda exempel Miljöbyggnad 3.0 på SISAB.

Att tänka på

- Kom ihåg att kontakta SISAB:s teknikspecialister för ett samråd med anvisningsansvarig. Detta ska ske i varje projekt och varje skede.
- Vid frågor eller funderingar finns anvisningsansvarig till hjälp.
- Kompletterande anmärkningstext markerad som exemplet till höger anger förtydligande av kraven i texten.

Exempel på anmärkningstext i kanten.

Kontaktuppgifter

Namn: Fredrik Viderud

E-post: fredrik.viderud@sisab.se

Telefon: 08 508 462 84

Allmänt

Tekniska beskrivningar för solcellsinstallationer ska ansluta till AMA EL 16 med gällande ändringar och kompletteringar.

Vid upprättande av beskrivningar ska anges vilken utgåva av dessa projekteringsanvisningar de utförts efter. Denna anvisning ska användas tillsammans med projekteringsanvisning för El-telesystem då denna behandlar SISAB:s övergripande krav på el- och tele systemen som solcellsanläggningen ansluts till.

Om ett projekt överväger att installera solceller på tak eller byggnadsdel ska en förstudie utföras och redovisas för SISAB:s elspecialist innan projektstart. Frågan om statligt investeringsstöd ska också väckas i förstudieskedet. Solcellsinstallationen ska omfatta konstruktion, leverans, installation, provning driftsättning och fullständig dokumentation bestående av ritningar, funktionsbeskrivningar, protokoll, funktionsprov m.m. samt information till drift- och underhållspersonal.

Gällande miljökrav för installationer, se separat avsnitt i denna projekteringsanvisning samt SISABs projekteringsanvisning Miljö.

Standarder

För entreprenaden ska gälla (senaste upplaga med ändringar och tillägg):

- SS 4364000 Elinstallationer för lågspänning - Utförande av elinstallationer för lågspänning
- SS 4370140 Anvisningar för anslutning av lågspänningsinstallationer till elnät
- SS-EN 50160; Spänningens egenskaper i elnät för allmän distribution
- SS-EN 60904 Solceller, del 1-10
- SS-EN 61173; Solkraftverk – Anvisningar för skydd mot överspänning
- SS-EN 61215 Solceller - Konstruktions- och typgodkännande av solcellsmoduler av kristallint kisel
- SS-EN 61345 Solceller - Provning av solcellsmoduler med UV-strålning
- SS-EN 61683 Solkraftverk - Bestämning av verkningsgrad hos utrustning för elanpassning
- SS-EN 61721 Solceller - Känslighet för mekanisk påverkan
- SS-EN 61724 Solkraftverk - Driftövervakning - Mätning, dataöverföring och utvärdering
- SS-EN 61725 Solkraftverk - Beräkning av solinstrålningens dygnsprofil
- SS-EN 61727 Solkraftverk - Anslutning till elnätet
- SS-EN 61829 Solkraftverk - Fältmätning av förhållandet mellan ström och spänning
- SS-EN 61853-1 Solcellsmoduler - Provning av prestanda och angivande av märkvärden
- SS-EN 62446 Nätanslutna solcellsanläggningar – Minifodringar på dokumentation, kontroll och provning för idrifttagning.

Övriga standarder och föreskrifter:

- IEC 61836 Solar photovoltaic energy systems - Terms and symbols
- DIN VDE 0126 Automatic disconnection device between a generator and the public low-voltage grid
- Anslutning av kundanläggningar 1-36 kV till elnätet, IBH 04 Svensk Energi
- CE-märkning och EMC-direktivet (89/336/EEC)

System och funktion

Allmänt

Utrustning som apparater, kopplingslådor och andra tekniska anordningar ska placeras och anordnas så att de är lätt åtkomliga och kan kontrolleras, servas, bytas och underhållas på ett enkelt sätt och utan onödiga driftavbrott. System- och materialval ska vara enhetliga. Material, installationskomponenter och service ska kunna tillhandahållas i framtiden.

Samtlig materiel ska vara i PVC- och halogenfritt utförande.

Garantitid för solcellsentreprenader ska regleras i AF-delen generellt vara 5 år.

Solcellsanläggningen ska normalt dimensioneras så att max 10 % av solelen som produceras under verksamhetsåret (d.v.s. 15 augusti till 15 juni) matas ut på elnätet. Anläggningar över 255kW måste godkännas av elspecialist på SISAB.

Solcellsanläggning ska vara utförd för anslutning till fastighetens elsystem. DC-kablage från solcellsmoduler till växelriktare ska dimensioneras så att effektförluster i kablaget är max 1 % då växelriktaren arbetar vid standardbelastning.

För system och produkter som består av programmerbara apparater ska det ingå all programvara och programmering som krävs.

På både AC- och DC-sidan om växelriktare ska brytfunktion finnas så att underhåll kan utföras utan att övriga växelriktare behöver tas ur drift. Brytare på DC-sidan får vara integrerad i växelriktaren, fysisk frångiljningsfunktion på DC-sidan får vara urkoppling av DC-kablage från växelriktaren under förutsättning att DC-brytare finns integrerad i växelriktaren.

Om fler än en växelriktare installeras på samma plats ska separat AC-central för anläggningen installeras.

AC-centralen ska innehålla säkringar för respektive växelriktare och en huvudbrytare (lastbrytare). Samtliga ingående delar ska uppfylla kraven för CE-märkning och vara CE-märkta på installerad plats.

Fästanordning och apparater ska med avseende på material och utförandeform vara anpassade efter på användningsplatsen rådande förhållanden. Ledningar och apparater ska genom sitt

Solcellsmoduler och tillhörande växelriktare behöver inte kontrolleras i Byggvarubedömningen (BVB)

utförande, läge eller särskild anordning vara skyddad mot skada som kan uppstå genom mekanisk åverkan, kemiskt angrepp och vid värme eller köld. Kabelstegar och kabelrännor ska ha separata utrymmen för kraft, tele och styr. Utrymme ska avskiljas med avskiljningsplåt enligt kraven i SISAB:s El-teleanvisning.

Integrerade solceller

Solceller som är integrerade i tak, fönster eller fasadmateriäl ska ej projekteras. Detta då erfarenheten av dessa produkters livslängd och hållbarhet idag är för kort.

SISAB följer de oberoende tester och utvärderingar som nu görs av integrerade solceller.

Växelriktare

Medelverkningsgrad för växelriktare ska vara minst 95 % enligt EuroEta. Produktgaranti på växelriktare ska regleras i AF-delen och garanti ska vara minst 10 år. Växelriktaren ska vara nätansluten, 3-fas och avsedd för solcellssystem och infasning på elnätet 230/400V, 50 Hz växelström. Inkoppling mot elnät ska ske symmetriskt.

Växelriktarens placering ska vara sådan att den kan bytas och underhållas utan onödiga driftavbrott. Växelriktaren ska kunna kommunicera med överordnat styrsystem med kommunikationsspråk BACnet. För krav på konfigurering av BACnet se dokument "Ramverk Systemintegration BACnet utgåva 1". Växelriktare ska vara CE-märkta och utrustade med överspänningsskydd, skydd mot ö-drift (islanding) samt uppfylla kraven för elektromagnetisk kompatibilitet (EMC) enligt SS-EN 61000.

Växelriktare ska placeras i välventilerade utrymmen, eller utomhus oåtkomligt under tak så nära solcellsmodulerna som möjligt för att minimera längden på likströmskablagen. På grund av värmeutveckling får avståndet mellan växelriktare sinsemellan samt mot väggar och tak inte underskridas det som föreskrivs i växelriktarens installationsmanual.

Vid val av placering för växelriktaren ska hänsyn tas till att den avger värme som behöver evakueras.

Solcellsmoduler

Produktgaranti på solcellsmoduler regleras i AF-del och garanti ska vara minst 10 år och de ska ha en effektgaranti på minst 97 % av specificerad topp effekt vid STC (Standard Test Condition) år 1 samt därefter en linjär effektgaranti som garanterar att dessa efter 25 år ger minst 80 % av specificerad topp effekt vid STC (Standard Test Condition).

Solcellsmodulerna ska minst uppfylla de krav som ställs enligt IEC 61730. Kristallina solcellsmoduler ska minst uppfylla de krav

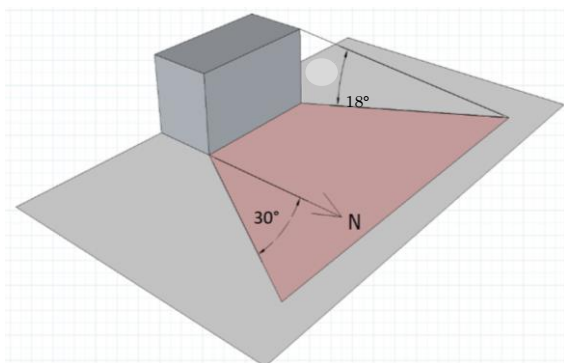
som ställs enligt IEC 61215 och tunnfilmssolceller ska minst uppfylla de krav som ställs enligt IEC 61646.

Verklig toppeffekt från respektive solcellsmodul får ej vara lägre än angiven märkeffekt (STC) och den får avvika max +5% från angiven märkeffekt (STC). Solcellsmodulernas fabrikat och typ ska anges i anbud liksom modulens toppeffekt (DC, STC). Solcellsmodulerna ska vara utrustade med snabbkopplingskontakter för säker hopkoppling. Kontakterna ska uppfylla IP-klass 67 eller bättre och vara UV-beständiga.

Systemutformning utomhus

Monteringsmaterial ska ha en produktgaranti på minst 10 år. Förläggning av kablage utomhus ska ske samlat under monteringsystem på trådstege/kabelstege och kablarna ska vara UV-beständiga. Vid förläggning ska hänsyn tas till kablarnas värmeledningsförmåga.

Solcellssystem ska utformas med hänsyn taget till skuggning mellan solcellsmodulrader och andra skuggande objekt. Bakom skuggande objekt bör skuggningsvinkeln vara högst 18° i sektorn ± 30 grader relativt norr, se figur nedan.

I solcellsentreprenad ska ingå att utreda och optimera placeringen med hänsyn till taklutning, skuggning samt att tillse att solcellssystemet är dimensionerat för normenliga vind- och snölaster för platsen där installationen sker. Beräkningar för vind- och snölaster ska göras och dokumenteras av entreprenören.

På tak som lutar mer än 10° bör upplutning av moduler undvikas, istället bör takets lutning följas, detta eftersom montering i takets lutning gör att eventuella krav på bygglov undviks och att en

bättre estetik på installationen ofta kan uppnås. Moduler ska ej monteras med lägre lutning än 2 grader då låg lutning riskerar att ge smutsavlagringar m.m. på modulerna som riskerar att inte regna bort. På låglutande tak bör moduler lutas upp minst ca 10 grader från takplanet mot söder.

Stativ/bärverk för solcellsmodulerna ska i första hand installeras med en metod som inte kräver att fastighetens tätskikt penetreras, för platta tak innebär detta exempelvis aerodynamiska monteringslösningar/ballastsystem och för falsade plåttak innebär det exempelvis infästning med falsklämmor.

Monteringssystem för solcellsmodulerna ska vara godkänt för solcellssystem. Monteringssystem ska vara dimensionerat och konstruerat för normenliga snö- och vindlaster vid installationsplatsen. Takinfästningar för monteringsystemet behöver ej vara certifierade för solcellssystem, men ska vara dimensionerade och konstruerade för monteringsystemet och normenliga snö- och vindlaster vid installationsplatsen. Montagesystem ska vara ytbehandlade till lägst korrosivitetssklass C3. Takinfästningar ska utföras enligt kraven i AMA-Bygg och SISAB:s projekteringsanvisning Byggteknik.

Ballastsystem som har en liten anläggningsyta och ger en hög punktlast får ej användas, detta p.g.a. risk för skador på takets ytskikt. Entreprenören ska vid montering med ballastsystem kunna redovisa det maximala dynamiska trycket mot taket beräknat med en snölast på 4,0 kN/m² och utan ballast.

Hopkoppling av moduler m.m. utomhus ska utföras med väderbeständiga kontakter eller kopplingsdosor. Strängkablar utomhus ska vara dubbelisolerade, UV-beständiga och skyddade mot skada som kan uppstå genom t.ex. kemiskt angrepp, mekanisk åverkan eller varierande temperaturer. Ledning ska fästas på båda sidor om böjar och där den lämnar kabelstege för att förläggas på annat underlag eller annan trådstege/kabelstege. Ledning som passerar en rörelsefog i byggnad ska förläggas så att uppträdande rörelser inte kan skada ledningen genom klämning, sträckning o. dyl. Vid genomföring i vägg eller tak ska förläggningssättet och tätningar utformas så att erforderlig värmeavledningsförmåga för kablarna uppnås. Ledning som inte genom sitt läge är skyddad mot mekanisk påverkan ska förses med skydd som förhindrar kross- och klämskador. Ledningar som förläggs på kabelstege, både horisontellt och vertikalt, ska riktas och najas.

Vid blandning av metaller ska hänsyn tas till galvaniska strömmar så att galvanisk korrosion ej uppstår.

Infästning av solcellspaneler ska vara utformad så dessa ej faller ned vid brand på taket.

Stålkonstruktioner utomhus såsom kabelstegar, infästningar och m.m. ska vara ytbehandlade till korrosivitetsklass C4 eller högre.

Jordning och skydd

Stativ/bärverk för solcellsmoduler samt trådstegar/kabelstegar på tak ska funktionsutjämnas enligt leverantörens anvisningar.

Detta får ej göras med grön-gul kabel. Växelriktare och annan ingående elektrisk apparatur ska skyddsutjämnas till gemensam skyddsutjämningskennerna som monteras vid AC-central eller växelriktare. Överspänningsskydd som är anpassade för anläggningen ska finnas på DC- och AC-sidan.

Kopplingar och kablage

Om parallellkoppling av solcellssträngar behövs för anläggningen ska detta ske med parallellkopplings-kontaktdon eller i en parallellkopplingsbox, placering samordnas med beställaren.

Kapslingsklass ska väljas i enlighet med boxens placering, dock minst IP44. Om mer än 3 strängar parallellkopplas till samma växelriktare ska strängsäkringar för varje enskild sträng placeras i kopplingsboxen.

All erforderlig kanalisering för solcellsinstallationen ska ingå, detta inkluderar bl.a. kanalisering från solcellsmodulerna till växelriktare och kanalisering för kablar inom utrymme för växelriktare med tillhörande utrustning. Håltagningar och tätningar för kabelgenomföringar ska vara utförda enligt AMA-Bygg och projekteringsanvisningar Byggteknik. Samtliga håltagningar, brand- och ljudtätningar ska ingå i entreprenaden. Kabelgenomföringar i yttervägg eller yttertak ska samordnas och utföras så att klimatskalets väder-, brand- och lufttätet bibehålls.

DC-kablar

Kablar ska vara dubbelisolerade och ledare ska vara märkta med (+) plus, och (-) minus. Kablarna ska vara halogenfri, UV-tåliga och vädertåliga i utsatta lägen. Snabbkopplingskontakter m.m ska vara anpassade för solcellsanläggningar. Val av kanalisering ska anpassas till omgivningen både estetiskt och funktionellt.

Kommunikation, mätning och loggning

Data från solcellsanläggningens växelriktare och sensorer ska kunna ses i SISAB:s styr- och övervakningssystem SOL via SISAB:s tekniska nätverk T-LAN där anslutningen till växelriktare/loggningsutrustning ska ske med nätverkskabel. SISAB:s ramavtalade entreprenör ansvarar för att anslutningspunkt/nätverksuttag (för nätverkskabel) finns tillgängligt i närheten av solcellsanläggningens växelriktare/loggningsutrustning. SISAB ansvarar för att IP-adressen för logger ges åtkomst till T-LAN. Solcellsanläggningens logger ska ha stöd för kommunikation via protokollet BACnet. För konfiguration av BACnet se krav i dokument "Ramverk Systemintegration BACnet utgåva 1". Summalarm från växelriktare ska finnas, både i form av potentialfri kontakt och larm ska även kunna skickas med protokollet BACnet till SISAB:s styr- och övervakningssystem SOL via SISAB:s tekniska nätverk T-LAN.

Elmätare ska installeras vid inkommande servis och vara i dubbelriktat utförande för mätning av både inköpt och exporterad el. Denna elmätare installeras av nätägaren. Entreprenören ska ge underlag enligt projekteringsanvisning El-telesystem till SISAB:s driftsamordnare för kraft- och belysning på driftavdelningen som gör färdigamälan till nätägaren för mätarbytet. En elmätare ska också installeras vid solcellsanläggningens elcentral ansluten till växelriktare/loggningsutrustning. Denna elmätare ska vara MID-godkänd, godkänd för elcertifikatrapportering och ha en funktion för rapportering av elcertifikat för anläggningens totala produktion. Rapporteringen ska ske med protokollet BACnet till SOL via T-LAN. SISAB levererar sedan denna produktionsstatistik vidare för hantering av elcertifikat. Abonnemang för elcertifikat och dess löpande kostnader ska avropas från SISAB:s driftsamordnare för energi på driftavdelningen. SISAB ansvarar för upprättandet av elcertifikatsabonnemanget.

Solcellsanläggningen ska förses med temperaturkompenserad kristallin solinstrålningsmätare samt temperaturmätare som mäter solcellstemperatur. Temperaturgivaren får vara integrerad i solinstrålningsgivaren och mäta givarens celltemperatur. Data från instrålnings- och temperaturmätare ska kunna skickas till med protokollet BACnet via T-LAN till SOL. SISAB ansvarar för systemintegrationen med att koppla upp den mätning, energi,

temperatur och så vidare som finns till SISAB:s styr och övervakningssystem SOL.

Ett loggsystem för insamling av elektriska storheter från respektive växelriktare i anläggningen ska installeras. Dataloggern ska kommunicera med BACnet via T-LAN till SOL och registrera och logga följande värden för respektive växelriktare:

- DC-spänning från solcellsblock
- DC-ström från solcellsblock
- Aktuell AC-effekt från växelriktare
- Levererad elenergi (AC) från växelriktare
- Temperaturmätare för solcellstemperatur
- Solinstrålningsdata

Dataloggern ska även ha möjlighet att övervaka och jämföra ”yield” (kWh/kWp) per växelriktare. Konfigurering av dataloggern ska ingå i entreprenaden.

Brandskydd

Brandskyddsbeskrivning

Vid varje projektering av en solcellsinstallation ska en brandskyddsbeskrivning upprättas av brandkonsult. Kraven i brandskyddsbeskrivningen ska arbetas in i beskrivningen för solcellerna.

Tydlig uppmärkning och information till räddningstjänsten

Utöver kraven i avsnitt ”Märkning och skyltning” i denna anvisning ska det vid brandförsvarstablån/räddningstjänstens angreppsväg sättas upp en skylt med information om var på taket solcellsanläggningen finns, var DC-kablage är draget, var anläggningen är ansluten och hur anläggningen stängs av.

Räddningstjänsten bör informeras om att anläggningen är uppförd. Dom bör även erbjudas möjlighet till platsbesök.

Krav på anläggningens utformning

Samordning ska alltid ske med takkonsult för att säkerställa funktionella och godkända lösningar för anläggningens utformning på taket. Säkerställ behov av snöskottning samt tillträdesvägar och servicevägar på taket. I ytterkant på respektive takyta ska fri yta på ca 1,2m lämnas mellan takkant och solcellsmoduler så att passage kan ske runt solceller och så att service kan utföras. Solcellsmodulerna ska monteras enligt leverantörens anvisningar för att garantera avstånd till tak och tillräcklig avkylning och undvikande av skorstenseffekt. Ett fritt avstånd på 70-100 cm ska lämnas till rökgasluckor. Kablaget bör

förläggas så långt bort från rökluckorna som möjligt. Tillträde till rökgasluckor ska finnas. Hänsyn ska även tas till att ge räddningstjänsten möjlighet att ventilerar ut brandgaser genom håltagning i taket. Därför ska inte hela taksektioner förses med solcellsmoduler. Viktigt att även säkerställa funktionen på snörasskydd där solceller monteras i efterhand på befintliga tak.

Kabelgenomföringar ska utformas så att brandceller upprätthåller sin avskiljande funktion. Genombrott av brandbegränsande byggnadsdel med elledningar ska tätas så att brand inte sprids till annan del på kortare tid än vad som motsvarar det skydd som erfordras för den genombrutna byggnadsdelen. Brandgränser ska vidmakthållas och provisoriska brandtätningar ska utföras under entreprenadtiden.

Montering nära brandfarliga eller explosiva ämnen är ej tillåtet.

Brandmannabrytare

Så kallad brandmannabrytare ska ej installeras.

Provning

Före slutbesiktning ska det utföras injustering och provning av anläggningen. Samtliga system ska provas, för funktioner gemensamma för flera system ska även samordnad provning genomföras. SISAB ansvarar för den samordnade provningen via en ramavtalad provningsledare. Utöver de berörda kontroller som anges i SS 436 40 00 utg.3 del 6 ska entreprenören utföra följande kontroller som ska protokollföras:

- Isolationsprovning av samtliga kablar
- Kontroll av skyddsjordning
- Kontinuitetsmätning
- Mätning av öppen klämspänning (Voc) för samtliga solcellssträngar
- Solcellsanläggningens funktion ska provas för hela anläggningen samt för anläggningsdelar, vid ett enda tillfälle och under normala driftförhållanden.
- Funktion av anläggningens samtliga brytare, växelriktarnas skydd mot ö-drift och uppstart av växelriktarna ska provas.
- Väderförhållanden (aktuell solinstrålning och temperatur) samt både DC och AC- effekt vid samtliga växelriktare ska noteras och jämföras med varandra samt med

väderförhållanden för bedömning av anläggningens funktion.

- Provning, provdrift och injustering av samtliga i entreprenaden ingående anläggningsdelar avseende driftsinstruktioner, indikeringar, larm etc.
- Alla i entreprenaden ingående funktioner provas avseende berörd funktion.

Märkning och skyltning

Märkning och skyltning ska utföras enligt SS 436 40 00 utg 3, kap 712.

Utöver det ska följande märkning och skyltning utföras:

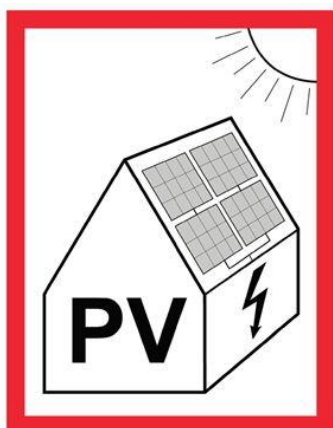
- I anslutning till brandförvarstablå/angreppsväg för räddningstjänsten placeras ett anslag med grafisk information om solcellsanläggningens utbredning på tak samt dess märkeffekt.
- En översiktsschema över anläggningens uppbyggnad placeras vid byggnadens huvudcentral/serviscentral samt vid växelriktaren och vid brandförvarstablå/brandlarmscentral/räddningstjänstens angreppsväg in i byggnaden.
- Samtliga ingående apparater och solcellssträngar ska märkas och gå att härleda mot anläggningens tekniska dokumentation.
- Anslutningspunkter för solcellsmodulerna ska vara märkta med strängbeteckning samt polaritet för att möjliggöra enkel och snabb felsökning.
- Skyltar ska vara av maskingraverad plast, med svart text på vit eller gul botten beroende på skylttyp och fästas mot underlaget med skruv. Skyltutförande ska ske i samråd mellan SISAB och solcellsentreprenören.
- Skyltar ska monteras på fast underlag och får inte vara förväxlingsbara. Montering på apparatlock eller annan löstagbar del accepteras ej.
- Kabel som ansluts mellan solcellsmoduler och växelriktare ska märkas i början och i slutet av kabeln.
- Dosa för summalarm märks med klartext, samt att parter i den märks med NO, NC etc.
- Ett flyttbart exemplar av skylten "Anvisning för åtgärder vid olycksfall" samt ett exemplar av skriften "Livräddning vid elskada" ska levereras. Dessa placeras i en mapphållare som monteras vid växelriktare.

Varnings-, förbuds-, och informationsskyltning ska utföras och monteras enligt följande:

- **Vid kopplingslådor och DC-brytare:**
Varning Solcellsanläggning
Livsfarlig spänning
Elektrisk spänning kan inte frånkopplas
- **Vid växelriktare:**
Varning Solcellsanläggning
Livsfarlig spänning
Apparaten är spänningssatt från två håll. Vid frånkoppling av apparat bryt först spänningen på växelströmssidan och sedan på likströmssidan.
- **Vid nätanslutning/servispunkt/huvudcentralen:**
Varning Solcellsanläggning
Dubbel matning
Ett solcellssystem är kopplat till denna byggnad
Isolera både solcellssystem och huvudmatning innan arbete påbörjas i huvudcentralen
- **Vid räddningstjänstens angreppsväg/brandlarmscentral**
Varning Solcellsanläggning
Livsfarlig spänning

Skylt enligt bild nedan ska monteras:

- Vid anslutningspunkten (inkommande servisen)
- Vid elmätaren (om den inte är monterad vid anslutningspunkten)
- Vid den elcentral som växelriktaren är ansluten till.
- På byggnadens fasad väl synlig vid räddningstjänstens förväntade angreppsväg.

Dokumentation

Alla handlingar ska vara skrivna på svenska, dock får datablad och manualer för specifika produkter vara skrivna på engelska. Original ska ha sådan struktur att tydliga reproduktioner erhålls. Handlingar ska vara insatta i hård pärm med flikssystem för enkel uppsökning. All teknisk dokumentation ska levereras senast vid slutbesiktning av anläggningen. All dokumentation ska levereras i en st omgång papperskopior i hård pärm som monteras i pärmhållare vid växelriktaren samt en omgång i digital form som laddas upp på av SISAB anvisad digital plats.

Alla för entreprenadens genomförande erforderliga bygghandlingar ska upprättas. Samtliga delar ska redovisas, dvs. även identiskt lika samt spegelvända delar.

Följande handlingar ska ingå:

- Handlingsförteckning
- Apparatlista
- Planritningar för kraft och kanalisation där samtliga apparater och ledningar finns utritade.
- Måttskiss över tekniska utrymmen med redovisad apparatplacering.
- Beräkningar för kabeldimensionering
- Kretsscheman
- Nätchema som redovisar strängarnas inkoppling mot växelriktare.
- Vindlastberäkningar
- Redovisning av typ av takinfästningar och monteringsystem.

Ritningar ska upprättas enligt krav i SISAB:s projekteringsanvisning CAD.

Relationshandlingar över upprättade arbetshandlingar ska upprättas. På relationshandling ska märkning av resp. modul, sträng, växelriktare m.m. framgå så att varje apparat går att spåra och härleda mellan märkning, relationshandling och drift- och underhållsinstruktion.

DU-handlingar ska levereras i en st omgång papperskopior i hård pärm som monteras i pärmhållare vid växelriktaren samt en omgång i digital form som laddas upp på av SISAB anvisad digital plats.

. Driftinstruktion ska bl.a. innehålla:

- Kortfattad beskrivning av anläggningens uppbyggnad och funktion kompletterat med erforderliga ritningar och scheman.
- Datablad, broschyrer o dyl. över samtliga ingående utrustningar, apparater och komponenter.
- Förteckning över samtliga ingående utrustningar, enheter/apparater och komponenter som ska innehålla uppgifter om:
 - Fabrikat
 - Typ och tillverkningsnummer
 - Vilket företag som utställer garantin för respektive utrustning/apparat/komponent.

Underhållsinstruktioner ska upprättas för installationer eller apparater som kräver detta för att säkerställa tänkt funktion.

Underhållsinstruktion ska innehålla:

- Beskrivning av felförebyggande underhåll och felavhjälpande åtgärder
- Tillverkarens skötselinstruktioner och skötselrutiner för utrustningar, apparater och komponenter.
- Underhållsplan med rekommendationer på bytesintervall för vitala komponenter såsom växelriktare, mätare etc.

Underhållsinstruktionerna ska samordnas och levereras tillsammans med driftinstruktionerna.

Information/utbildning ska hållas för SISAB:s driftpersonal i samband med entreprenadens färdigställande och vid garantitidens utgång och innefatta:

- Hela anläggningens funktion och utförande
- Driftekonomi
- Normal felsökning
- Skötsel och underhåll av ingående komponenter och tidsintervall för detta
- Säkerhetsföreskrifter
- Handhavande av logg- och statistikprogram

Service

Skrivning om service ska regleras i AF-del och i entreprenaden ska ingå servicebesök som ska ske vid fyra tillfällen under garantitiden: två gånger under första året efter slutbesiktning, en gång under tredje året och en gång under femte året efter

slutbesiktningen. Servicebesök ska innefatta kontroll (driftkontroll, funktionskontroll och statuskontroll) och därav föranlett felavhjälpande underhåll och justering samt byte av förbrukningsmateriel och andra åtgärder som syftar till att upprätthålla planerad funktion. SISAB ska kallas att delta vid servicebesök.

Servicebesök ska protokollföras och samtliga punkter ska dateras och signeras. Protokoll ska skrivas på av beställaren och uppvisas vid garantibesiktning. Om entreprenören inte genomför planerat servicebesök eller inte utför servicebesök på rätt sätt får beställaren ombesörja servicebesök på entreprenörens bekostnad, utan att entreprenörens ansvar under garantitiden förändras.